

HEMEROTECA MUNICIPAL

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

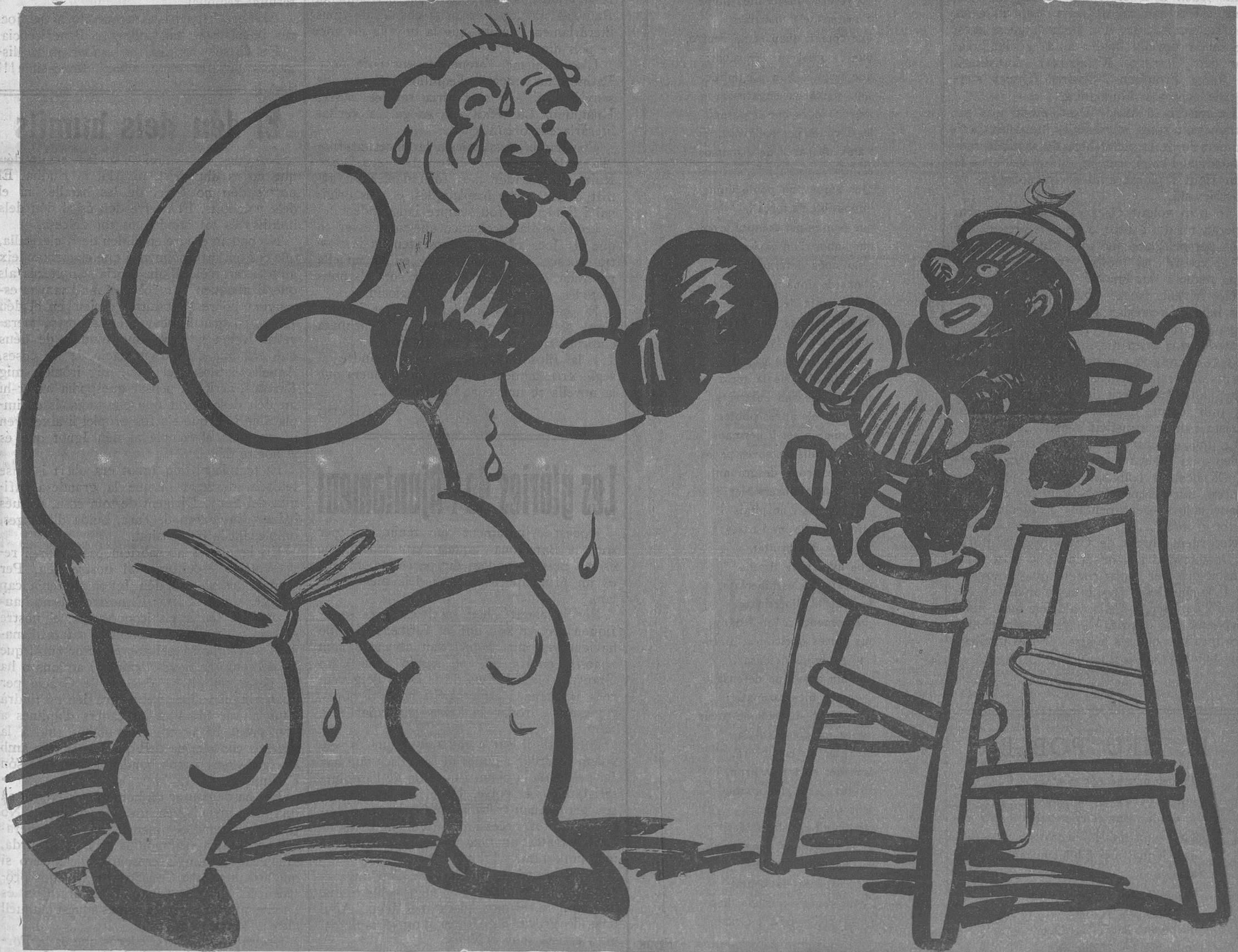
AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

BOXA

— Que et penses que em guanyaràs !

TRANQUILITAT

Diguin el que vulguin quatre males llengües—que, per desgràcia, sempre són més de quatre—, disfrutem una tranquil·litat veritablement paradisiàcia, veritablement meravellosa.

I sinó, fixint-se en aquest fet, altament significatiu: l'altre dia els calabossos del Palau de Justícia (sic) es veieren buits de presos. Això no passa gaire sovint, sinó, tot el més—i consti que no exagerem—cada cent anys.

Què vol dir que no hi hagin presos a les presons? Doncs, senzillament, que a Barcelona no existeix el delictes, no existeix el crim. Vol dir que és la ciutat més tranquil·la del món, la de més bones costums, la més apropiada per als burgesos de panxa i caixa!

Vol dir que per a nosaltres la tranquil·litat no és mitja vida—com succeeix en la major part del món—, sinó la vida sencera, de cap a cap, en cos i ànima.

Vol dir que som fets de pasta de tortell, de sucre candi, de nata...—de nata, no, que a vegades també és aquesta una matèria subversiva—, de pa de pessic.

Vinguin, senyors! Vinguin a Barcelona! No tinguin por! No ens els menjarem, perquè està vist que, malgrat la nostra gana, no ens mengem a ningú! Vinguin que es divertiran! No menjaran gaire, però riuran molt!

La filla de Dostoiewski

Aimée Dostoiewski, la filla del gran novel·lista rus, un dels més extraordinaris novel·listes de tots els pobles i totes les èpoques, es troba mancada de recursos i de salut en un sanatori de la costa blava.

Sembla que alguns intel·lectuals de diferents països es disposen a socórrer de discreta manera a Aimée Dostoiewski. Nosaltres desitgem de tot cor que els escriptors i artistes de la renaixença catalana, que tant deuen a Dostoiewski, acomplissin un petit esforç per tal de retre amb un gest de fàcil caritat, un nou homenatge al mestre de la novella moderna, al genial creador dels Germans Karamazof, d'Ordinof, de Foma Fromitch i d'altres figures eternees de bellesa i d'humanitat.

La misèria d'Aimée Dostoiewski ens enterneix com totes les misèries humanes, però l'imperatiu de la pietat hem de sentir-lo més fonament i categòric, en aquest cas, els que hem rigut i plorat amb els personatges de Dostoiewski...

No hem volgut ésser exclusivistes i hem esperat, un dia i altre, a què els organismes i les personalitats que més viu podien sentir el record del mestre expressessin d'alguna manera llur emoció

No havent parlat ningú encara, nosaltres hem de recordar a tothom que a Catalunya hi ha editors i traductors de Dostoiewski, una gran massa de lectors d'obres russes, i també ens pensem que queden uns quants lliberals capaços d'admirar públicament l'altíssim esperit de l'home que abominà, amb accents d'immoralitat, de la tirania tsarista i de la injustícia social!...

Ço que els intel·lectuals de Catalunya no poden o no volen fer, per què no han de fer-ho els nostres treballadors, tan generosos sempre, tan compenetrats amb els corrents emancipadors—sentimentals i ideològics—de tot el món?...

Recordeu, obrers de Catalunya, la glòria de Dostoiewski i la misèria de la seva filla. Penseu que per molts diners que li enviéssiu a Aimée Dostoiewski, la valor del vostre gest i l'agraïment d'ella valdrien més, molt més, tant, que després de fer-ho serieu una mica més rics que els nostres pobres intel·lectuals oblidadissos...

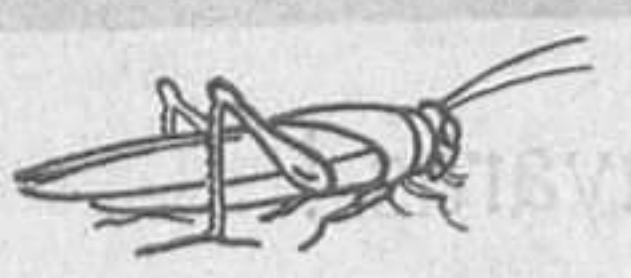
G.

EL MEU POBLE

Potser perquè sóc poeta, potser perquè sò un babau, jo voldria que el meu poble sigués un poble il·lustrat; que tingués més biblioteques que no pas cafès i bars; que aixequés arreu escoles i centres professionals; que quan llegís els diaris conegués bé de què van. Jo voldria que el meu poble estimés forsa el treball,

que sabés guanyar pessetes i guardar-ne bona part; que en voler fer xerinola pensés sempre amb el demà i en què hi ha a la nostra terra sobra de necessitats. Que avorris el flamenquisme i tot quant hi va lligat; que volgués associar-se per poguer-se defensar de traïdores escameses dels de dalt com dels de baix. Jo voldria que el meu poble conegués els disbarats que comet, quan fa de neutro, que és igual que dir capat; que tingués bon ull polític, sens deixar-se engatussar pels vividors que li posen les forques per endavant, i amb un parell de discursos el deixen embabiecat. Que sigués un poble digne impossible de torçal, que pensés per compte propi, que sabés d'on ve i on va i sapigués deturar-se abans de donà un mal pas. Poble amic de la Justícia, de les Ciències i les Arts; coneixedor de la Història que li diu el seu passat; bon aimador de la terra on els seus són enterrats i de tots els altres pobles que vulguin ser-li germans; que esbandís les seves penes belles cançons desgranant, i que tornés inservibles les casernes i hospitals i fins les presons i cases dites de Maternitat. Que avorris la tirania, que estimés les llibertats, però no el llibertinatge que comença a fer-li dany; que portés quelcom a dintre i ho sapigués defensar, com un avar que defensa el tresor més estimat. Jo voldria que el meu poble sigués un poble cabdal, davanter de tot ço gran; resolut, ferm, indomable, generós, noble, lleial, espill tot'hora de pobles, arreu volgut pel seny clar; que venerés la vellesa, que respectés la beutat, i combregués tots els dies en la copa del Sant Graal.

FLOK

Floralisme, encara

Els esforços que vénen fent-se per tal d'incorporar a Catalunya directament els corrents literaris d'altres països, s'aturen massa sovint en la ratlla mateixa que marca el límit d'un dogma religiós o polític, quan no el d'una escola literària.

Per no estendre'ns gaire citarem concretament dos casos, la novella i la filosofia.

No s'han esmortuït del tot encara, els accents dolorosos amb què es retreia la càrrega de novella catalana, exempte d'influències bucòliques, de gatzara de sortija o de patufeteria. Els més eixelebrats, deien: "El món no és això". I molts d'altres afegien: "Això tampoc és Catalunya". I nosaltres diem als uns i als altres: Això no és literatura.

La raó en la donen els mateixos que diuen que no hi ha novella catalana, malgrat que en català hi hagi escrites belles narracions que no desdiuen de les rimes floralesques. No hi ha novella ara, com no hi havia poesia mentre les muses s'inspiraven en la flor natural, l'englantina, la rosella i altres gaies ufanies vegetals.

La poesia conreuada més o menys floralment, igual que la música de romança per gargaritzar en família, i que la novella per la vora del foc, no arriben mai a ésser art ni literatura.

La nostra raça té ressonàncies europees, l'antic Cap i Casal és avui una metròpoli que vibra amb totes les passions i totes les idees del món modern. Si n'hi ha de fang a Catalunya per a aixecar el monument a la novella nostra! Si n'hi ha per aqueixa Rambla, que tan engelosits ens té, de tipus literàriament inèdits, que la novella els corre pels dintres.

L'academisme, l'ateneisme ens enfarfega. Patim d'un empatx d'equilibri, d'excés de seny... Qui sap si tindria raó el mestre Unamuno. L'estètica ens ofega, la veritat literària ens ofèn...

Com també ens molesta la sinceritat filosòfica. Per això hagué de deixar-nos Diego Ruiz, el pensador més formidablement armat de les terres hispàniques, el més original i l'únic que fou sempre independent...

La filosofia escolàstica que ve a ésser ço que els Jocs Florals representen en la nostra poesia, i el rupestrisme en la novella nostrada, gemega a tot el món sota els nous mètodes d'investigació i de raciocini...

El seny català vinculat en certes institucions s'estremí, es trasbalsà a la primera empena filosòfica vinguda de fora...

I la filosofia catalana va romandre al segle XIII, talment com ara ens adonem que la novella té una edat indefinible...

GLICINI

Les glòries de l'Ajuntament

Aquest Ajuntament que tenim ara per sort de Barcelona—aquest Ajuntament que és tan nostre—podem dir perfectament que és un Municipi popular, i dels més populars.

Per la ciutat s'han sacrificat i es sacrifiquen els senyors que el formen. Mai no havíem vist uns homes tan abnegats com aquests, encara que no siguin a la Casa Gran per elecció. Que duri. Dona goig veure'ls treballar i esmerçar-hi hores i hores, engegant a rodar la feina particular i la salut.

Amics de donar a cadascú el que és seu, volem recordar algunes de les coses que han fet pel bé de la ciutat i que són de l'absoluta satisfacció del poble. Deixarem moltes coses, perquè han treballat tant que, per a ressenyar-ho tot, necessitariem vuit números de LA CAMPANA DE GRÀCIA; direm només el més important.

Urbanització de la Plaça de Catalunya.— Això és el més sublim; no és possible ja que hi pugui haver una plaça més bona. Aquí hem de gravar en lletres d'or el nom del gran artista senyor Nebot.

Encarregar-se del Palau Reial, esmerçant-hi aprop de 15 milions.—Carai, quina altra cosa més important! Què són 15 mi-

lions per a una obra així? Res! Gravem el nom del senyor Nebot, ara, en lletres de plati.

Esventrellament de tot Barcelona.— Hem d'agraïr-los que no poguem circular per cap carrer. Això treu el vici de mandrejar per a poder-se passejar.

Conversió en subterrani del tren del carrer de Balmes.— Estarà molt bé, car l'Ajuntament hi aportarà alguns milions. Els propietaris afectats us ho diran, si està bé.

Canvi de nom del carrer del Dr. Rizal.— No era una vergonya que l'antipatriòtic Rizal tingués un carrer a Barcelona? Es clar!

Canvi de nom del carrer d'Argüelles (Diagonal), per Avinguda d'Alfonso XIII.— Un carrer tan important havia d'ésser avinguda i dur el nom del nostre monarca. Molt ben fet! I, al capdavant, qui era Argüelles?, un simple preceptor reial.

Futura supressió dels tramvies de la Plaça de Santa Anna.— No podia ésser que per un lloc tan estret hi passessin tramvies. Per a demostrar com ha caigut bé això, només cal recordar les exposicions presentades pels comerciants i propietaris de la dita Plaça i dels carrers veïns i pels viatgers d'aquells tramvies.

Futura conversió de les rambles en "boulevard".— En saber-ho, tot Barcelona ha tingut l'alegria més gran que podia tenir.

Atracció d'il·lustrissims forasters.— Això convenia a la ciutat. Amb quina satisfacció els hem rebut!

Supressió del Cinc d'Oros.— I que n'era de lleig aquell Cinc d'Oros; ara està molt millor. Altrament, no podia ésser que a allà s'hi aixequés un monument a una persona tan dolenta com en Pi i Margall.

Intercanvi escolar.— Que n'estan de contents els infants amb aquesta necessària fraternitat regional.

El Port Franc.— Ara que no hi ha joc, res podia ésser tan útil a la Beneficència.

En fi, senyors, mai no acabariem la llista. Es pot fer obra millor? Impossible!!!

El déu dels humils

Nosaltres som humils i creiem en un déu que no es diu Crist, ni Alà, ni Budha. El nostre déu no és el de les batalles ni el dels potentats. El nostre déu és el déu dels humils; és tot bonat, és tot dolcesa.

No podem creure en el déu de la clericalla, que castiga infernalment i que engormandeix amb el caramellet d'una glòria sempiterna als que li aboquen l'or robat o malguanyat escanyant pobres. Nosaltres creiem en el déu Ignor. El gentilisme va fer la nostra meravella. Roma adorava una munier de déus que era una fina divinització de les coses. Aquella sutilesa del Laci, mig irònica, mig fanàtica, arribà a pensar que podia haver-hi un déu desconegut que els podia ésser implacable i perquè els fos propici li aixecaren un temple: el temple al déu Ignor que és el nostre déu.

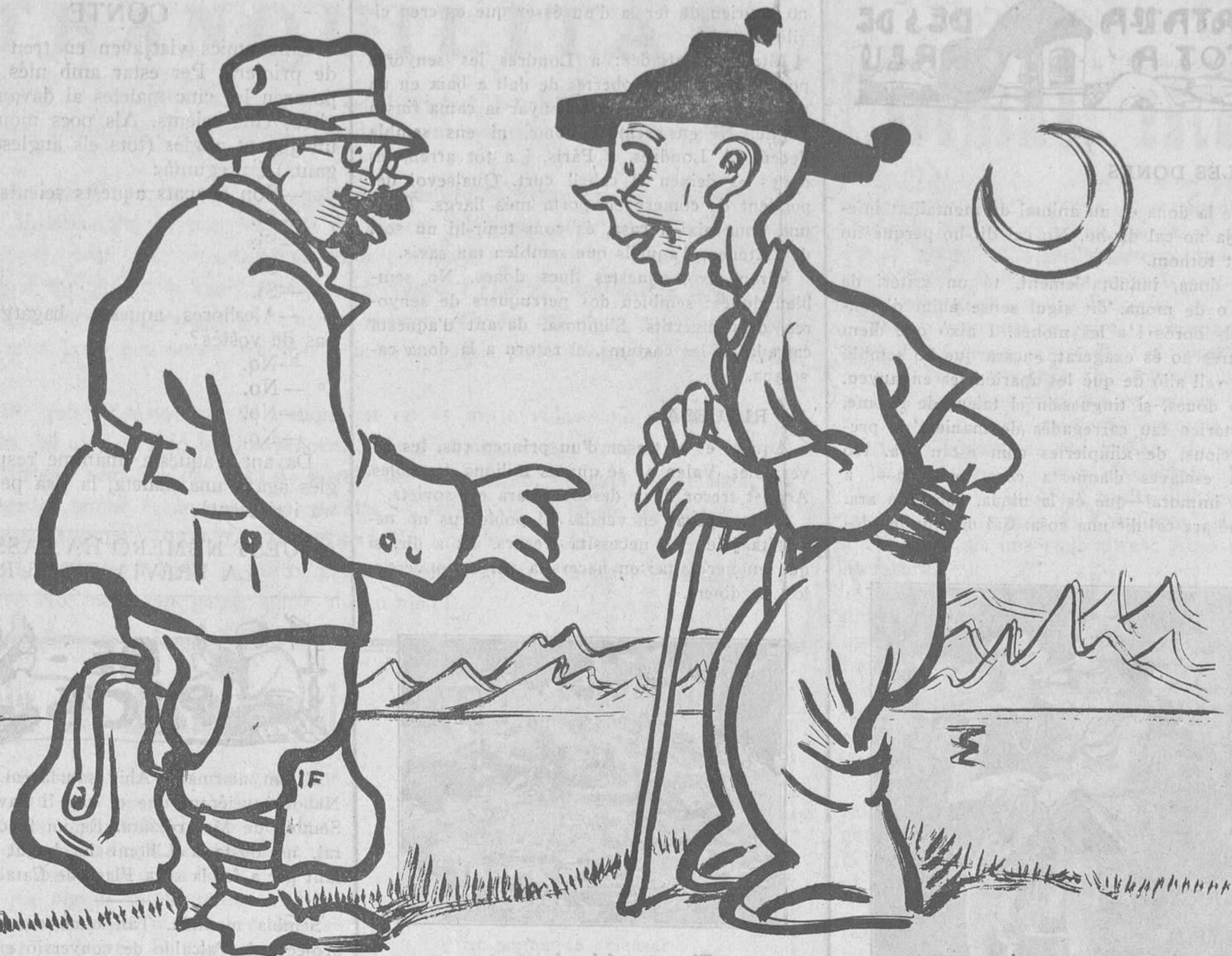
El temple al déu Ignor era obert i sense teulada, destapat perquè la grandesa infinita del Seny. Dirigent de tota cosa, pogués baixar fins arran de l'ara, buida d'imatges, omplenant la immensitat.

Els ignotistes no sabriem pas donar-li presentació escultòrica al nostre déu. Per això el temple del déu Ignor no tenia cap imatge. Val més així: El nostre déu no haurà mai de témer els iconoclastes; el nostre déu no passarà mai damunt la safata demanant una almoïna pel pobre rector rural que ha de comprar noves làmines i accions o ha de posar un pis al Passeig de Gràcia per quan vingui a ciutat; el nostre déu no tindrà ritus ni sacel·lots ni mercaders d'ànimes a bon preu. El nostre déu només tindrà la sagrada consciència dels que fan la vida amb altesa de seny i amb bonat de cor, que són els humils.

Poc ha de pensar un home per a creure en una Providència, en un Ser superior. No podem acceptar el pragmatisme. La generació espontània del món la trobem absurda, tan absurda com la creació bíblica. Però sí que acceptem una Creació i un Creador providencial. Qui és aquest Creador? Qui és l'home que pot afermar que és aquest o aquell altre?

Creiem en un Tot Poderós que és la Força, la Consciència i l'Essència de les coses; una llei imperativa que regeix l'esbuit de mons que polulen en l'Univers. No sabem

DEMANANT AJUDA

—M'he perdut, no sé on sóc
—Jo també. Ens hem perdut tots, aquí!

só, en Francesc Macià, el poeta Ventura Gasol i cinc senyors més residents a París.

Diuen que els socialistes madrilenys estan barallats amb els socialistes catalans de la Unió Socialista de Catalunya—els veritables socialistes de Madrid. Qui tindrà raó? Nosaltres, n-

se pensar-nos-hi, ens posem al costat dels catalans.

La seva actuació és clara com l'aigua. La dels de Madrid, és un xic tèrbola.

Un carrabiner separat del cos, diumenge, matà un capità de carrabiners, i després intentà suïci-

dar-se. Tot per antics ressentiments. Mare de Déu, quines coses passen!

Després del fet del guàrdia Langa, amb la seva execució, i d'aquest altre fet, que això no es repeteixi gaire. Sinó s'exterminarà la milícia.

Al teatre "Barcelona" debutarà la companyia Vila-Davi, amb un bon repertori. Hi farà una colla de representacions.

L'Enric Borràs, el gran Borràs, donarà sis representacions amb la dita companyia. Aquest estiu el nostre teatre està de gala i de sort.

S'ha perdut el baró de Viver? Què s'haurà fet del baró de Viver?

Una altra desaparició?

Marxà a París i ningú en sap res.

Es tem que no l'hagin segrestat els "apaches". Segurament seran "apaches" femenins.

Diuen que han enjarjolat aquell negre Papó tan alt que corria per Barcelona cobrant rebuts i tirant floretes a les noies.

Saben per què?

Porque era negro (això s'ha de cantar).

Diuen que el senyor Nebot vol urbanitzar, un cop acabi la Plaça de Catalunya, el carrer de Perot lo Lladre. Hi vol fer jardins i convertir-lo en bulevard.

Barcelona hi guanyarà molt.

CORRESPONDENCIA

Un sagristà sense feina: Té molta raó. Publicarem aviat les seves notes. — J. F. G., de Ll.: Molt interessant. — C. Gobia: Però si avui ja ningú en parla de moral, si no és en Rucabado i Mossèn Ivon l'Escop. No veieu que ja ha passat de moda la moral! — Caracoles: Quin nom tan bonic! Mireu si és bonic, que no farem res si no se'l canvieu. — Roda: Aneu bé; rodeu molt l'lis. Ho publicarem. — A. B. C.: Heu d'aprendre més lletres per escriure. — Farola: Trobem que us hauríeu de firmar llumenera. — A. J. C.: El dia que ens trobem sense original ho publicarem. — C. R.: Ço vostre, ni aquell dia. — Manolo: Francament, no sabem quina llengua escriviu. El vostre article no és ni català, ni espanyol, ni francès, ni rus. — M. R.: No fareu mai res vos.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, número 2 del Oim, número 2

LO NOY DE LA MARE.

entra fins al cor cada nota produïda per aquelles dugas manetas que ab penas y travalls arriban à octava.

La mare de l'Elvira, que és l'única de tots que se ha proposat escoltar à la seva noya, s' està en un cantó de sofà pesant figas.

S' acaba l' nocturno, en Paco aplaudeix, tothom alsa 'l cap y tots se posan à aplaudir, de manera mes sembla que aplaudeixen las palmadas de'n Paco, que 'l mèrit de la pianista. ¡Pòt ser síl perque mal poden aplaudir lo que no han sentit.

Pero vagian per lo que vullguian, los aplausos, la pianista se 'ls apropia, y tota sofocada, òbna las gracias als amables aplaudidors, si no oyents.

—Ara que toquia un xiquet la Lluïseta, diu l' Elvira abandonant lo tamboret del piano. Vamos: aquelles americanas tan bouicas.

La Lluïseta s' assenta al piano, y en Paco, per atenció, no 's pòt mórner; déu quedar-se allí à girar full. L' Elvira no s' entent de reclas de cortesia, se pica de véuer que 'n Paco no la segueix, y jados Madrid en Paco ja ha acabat per ella. Mentrestant lo pobre Paco 's distreu sentint com l' Elvira riu y enrabona ah altres y quan va per girar full, trova que la Lluïseta se 'l ha tingut de girar ella mateixa.

Y aixins, tocant lo piano y cantant passan las vespradas que es un gust!

Aixó si no 's juga à prendas, joch que dóna ocasió à un sens fi de celos, que moltas vegadas són las caretas ab que tapa son desvergonyiment la coqueteria.

Y no hi ha mes: en aixó poch mes ó menos consisteix la moda d' anar à pèndrer las ayguas.

S' acaba la temporada, tothom va venih cap à Barcelona, arriba l' iveru y un dia 's troban passejant pel saló del Liceo la Elvireta y la Lluïseta. S' aturan, se preguntan per la salut y 's despedeixen. Encara no 's giran las esquesnas, l' Elvira diu à la seva mare:

—¡A tants que va fer l' amor aquesta, durant la temporada de pèndrer las ayguas, y al últim s' ha quedat sense cap!

Y la Lluïseta al mateix temps està dient à sa mare.

—¡Aquesta al estiu pron se pensava replegar en Paco y després à en Carlos y després à en Rosendo, pero al cap y al fi se 's té de mirar!

—¡Véu aixó per que 's té de venir à ficar en lo que no li demanant! ¡Pòt ben dir que la moda és desvergonyida! ¡Què sab ell sí!...

—No 's crema, home, no 's crema, jo li contesto. ¡Cren vosté que una criatura com Lo Noy de La Mare, pòt posar cap obstacle de pes à la corrent de la moda? ¡Ca, home, ca! Ya veurà vosté com dintre pochos dias, tindrà l' establiment plé de gent que espera ab candaletas l' anar à pèndrer las ayguas.

L' AVI.

LO ÚNICH AMICH.

He vist en tota ma vida Un sol amich verdader; Y encara que siga un sol Lo juro que val per cent, Que es de aquells que van escassos Com las ungas pels carrers. Ja la amistat no es mentida, Ne línch lo exemple patent; Ab lo que vaig à contarlos Ho podrán véuer vostés.

Desde petits quan jugavam A redolins ó al ossel, Sempre junts nos hem trovat; No 'ns hem deixat un moment. Dormim en un mateix llit, En una taula menjem, En begudas y en viandas Nos agrada lo mateix, Y encara que poch n' hi haja Es cert que may disputem. Ni may ho hem fet: ni 'ls amors Han mudat nostre voler; Fora de mí no pòt viurer, Ni jo puch estar sense ell. Quan me 'n vaig al altre barri. Ell se 'n hi anirà també. Se alegra quan jo me alegro, Quan estich trist, se entristeix, Las feridas que à mí 'm fan En lo mitj del cor las reb.

Si 'm trovo necessitat Me dóna los seus diners, O va à demanarme als altres, Com si de ell sol se tractés. Jo per ma part no permeto Que ell estiga en la escassez, De modo que es impossible Que lo meu no siga seu.

Dóna sa ma y sa confiança Al que 's titula amich meu; Al que 'm té mala volensa Li paga ab aborrimient. Quan me enamoro de alguna Ell fa l' ós en lo carrer, Ell desotta dels balcons Hi gasta tot lo seu temps Ell entrola la minyona, Me disculpa si se ha ofés, O de la futura sogra Las rabias tranquil sufreix.

Es tal la afició que 'm porta Que fa tot lo que 'm veu fer. Solament perque ho so jo, Ell se conserva solter; Y de segur, quan arriba Jo à pensar en casament, Se arreglarà ab la mateixa Que jo, y en lo mateix temps...

Després de aixó, ja puch dirlos Que est amich es... JO MATEIX.

Lo cust.

FUNCIONS.

Aquesta senmana sí que no tindriam rahó en queixarnos, perque las funciones han sigut móltas y variadas.

En lo teatro dels Camps Eliseos, *Los mosqueters de la reina* han surtit d' alló d' alló. La música es agradable y 'ls cantants lo saben interpretar deliciosament. La orquesta y 'ls coros corren parellas ab los cantants. En quant à vestits, sobre tot los de las primeras paris, pòt dirse que l' hermosa ópera de Halevy ha sigut presentada ab luxo. Fins ar-quantas representacions s' han donat de *Los mosqueters*, han sigut tantas bonas entradas, y continuaran essentho mentras se representan.

No diem res de las varias zarzuelas que en lo mateix teatro s' han representat, perque soas velles y nosaltres no 'ns ocupem de cosas velles quan podem ocupar nos en jóvens. Per aquesta rahó tampoch enrahonarem de la zarzuela del teatro de Varietés. En aqel local funcions la companyia catalana que tants bons ratets nos fa passar en iveru al Odeon, y té anunciadas algunas obras novas. Quan se representan ja 's ne sabem dir alguna cosa, perque nosaltres per tot trayem lo nas.

En lo Prat Català hi actúa una companyia d' ópera italiana à mitja pesseta l' entrada, que segons diuen serà aumentada ab alguna bona part.

Pero lo que tothom espera ab ansia, es la companyia dirigida pel famós tragich D. Ernest Rossi. La fama d' aquest artista y las tragedias que té en lo seu repertori, nos fan augurar una série d' entradetas, que Déu nos ne dó, per l' empresa del «Prado Catalan».

¿Quin gelós no anirà à véuer l' Odeon? ¿Quin estudiant deixarà d' aplaudir lo *Campaner de Londres*?

¿Quin cadet falltarà à admirar lo *Cid*? ¿Que 'l poguem aplaudir aviat, senyor Rossi, Ja que parlem de funciones, no podem prescindir del examen-concert dels deixebles del Liceo. En ell alguns alumnos varen donar probas dels seus progressos fentse aplaudir per la concurrencia lluida que va assistir al acte.

Lo *Noy de La Mare*, amich de la juventut que s' afanya per saber, també 'ls aplaudeix ab tota la forza de las sevas manetas.

¡Encara no hem parlat de la funció mes elevada! La aeronauta M. Poitevin va aixecarse del Torin dintre de una cistella penjada en lo seu bonih globo. Los que dónan aquesta classe de funciones, nos deuben tenir per poca cosa, perque 'ns veuben tant *petits*, pero pensian que quant mes *petits* nos veuben, mes *petits* veyem à n' ells. Després, que aixó del globo es com tot: quant mes alt puja de mes alt cau.

La senyora Poitevin va càurer devant de Badalona y un senyor que se la mirava també va càurer del caball.

Y altres caigudas també hi han hagut de las que no 'ns ocuparem, pera abreviar.

L' ONCLE.

BANYS

(Per T. Padró.)

